

Viiisas liikkuminen

Kestävät liikkumisvalinnat

Valitse viisaasti liikenteessä

Liikkumalla kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä

Säästät
rahaa

Ylläpidät
terveyttäsi

Saastutat
vähemmän

Parannat
asuinympäristösi
viihtyisyyttä

Arjen liikkumisvalintoja

Esityksen sisältö:

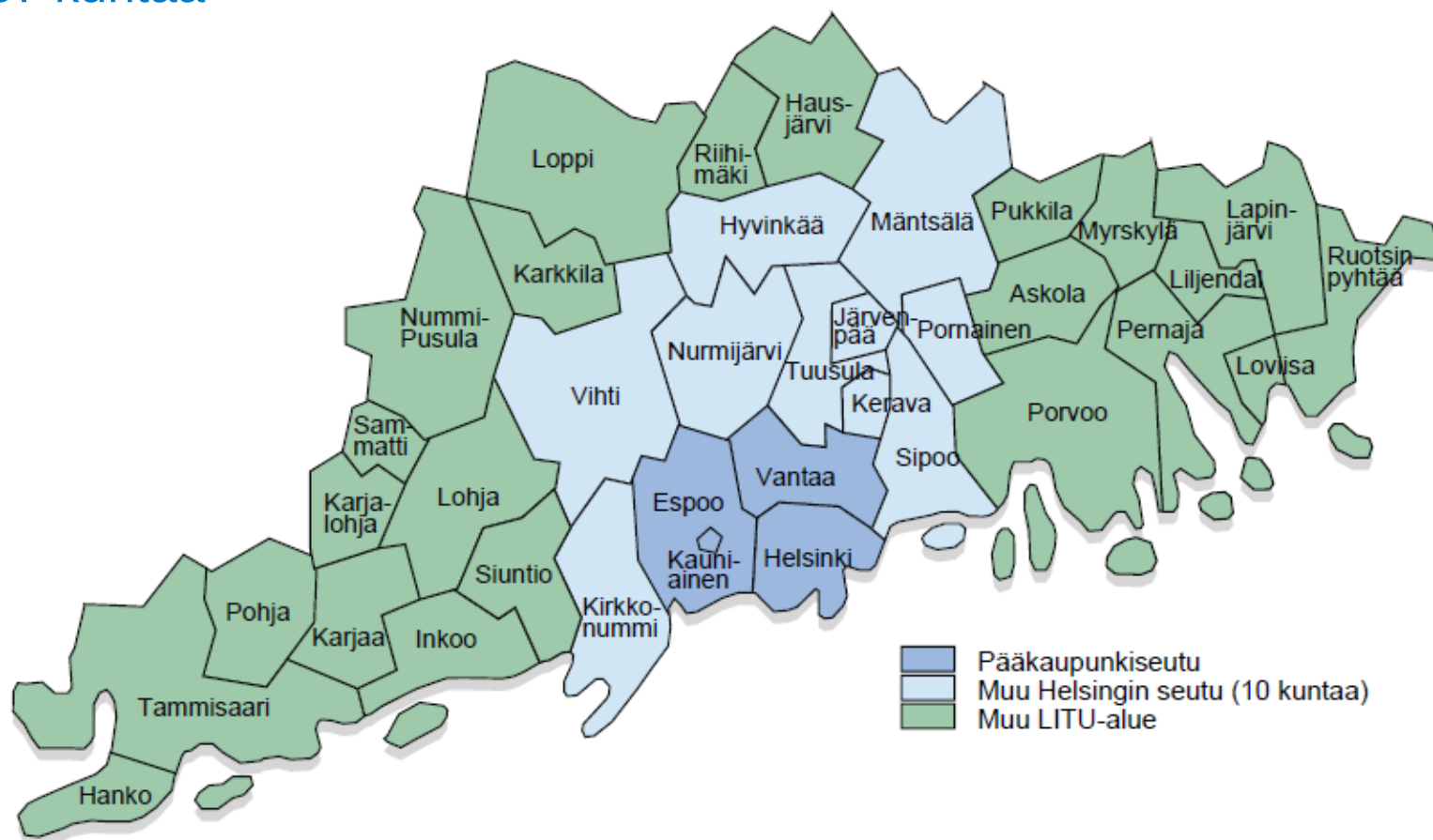
- Liikenteen ympäristövaikutukset ja niihin vaikuttaminen
- Pyörällä tai kävellen
- Käytä joukkoliikennettä
- Autoile fiksusti
- Viisas liikkuminen työpaikoilla
- Viisas liikkuminen – mitä on liikkumisen ohjaus

Liikenteen ympäristövaikutukset ja niihin vaikuttaminen

Helsingin seudun työssäkäyntialue

37 kuntaa

Liikenne kasvussa

1900-luvun alkupuolella Suomessa oli noin 1 000 autoa
– nyt autoja on yli 3 miljoonaa

Pääkaupunkiseudulla (viimeisten 20 vuoden aikana)

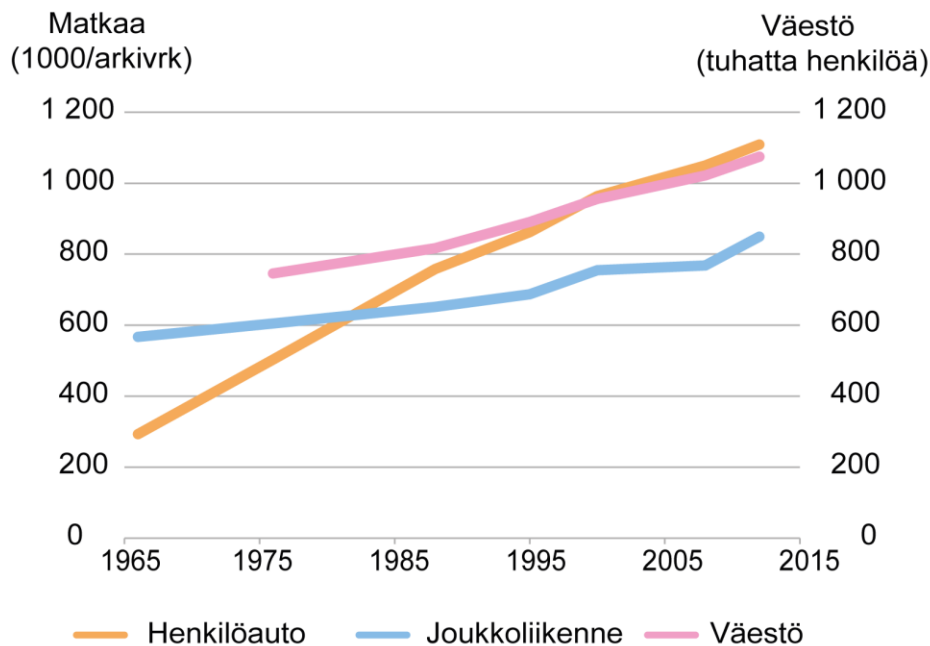
- henkilöautojen määrä + 58 % (lähes 0,5 M)
- autotiheys + 25 % (noin 385/1 000 asukasta, Suomi 507)
- tieliikenteen ajoneuvokilometrit + 25 % (5,3 miljardia km)

Moottoriajoneuvoilla tehtyjen matkojen määrä on yli kaksinkertaistunut

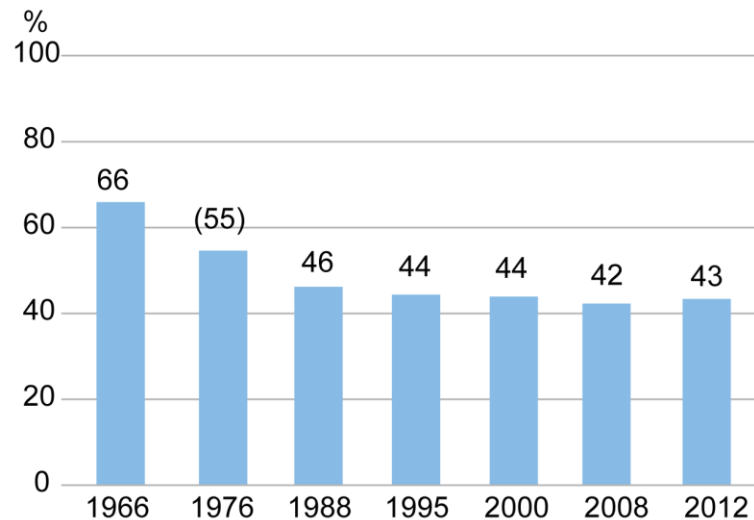
- 1960-luvun loppupuolella henkilöautoilla tehtyjen matkojen osuus oli noin 30 %
- Tultaessa 2010-luvulle osuus oli noin 60 %

Joukkoliikenteen osuus moottoriajoneuvoilla tehdyistä matkoista

Matkamäärät on esitetty tasokorjaamattomina ja sellaisina kuin ne on ilmoitettu haastatteluissa.

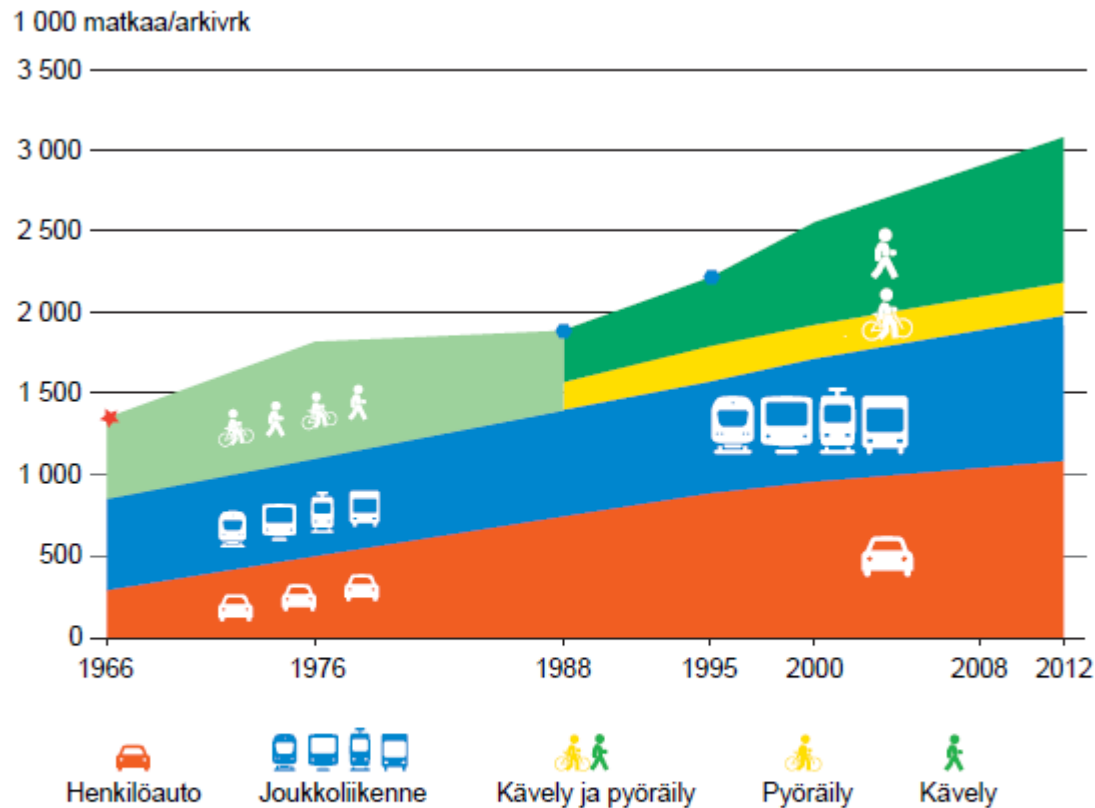
Joukkoliikenteen osuus pääkaupunkiseudun asukkaiden moottoriajoneuvoilla tekemistä matkoista.

Pääkaupunkiseudun asukkaiden henkilöautolla ja joukkoliikenteellä tekemät matkat sekä väestön määrä.

Lähde: Liikkumistutkimus 2012, HSL

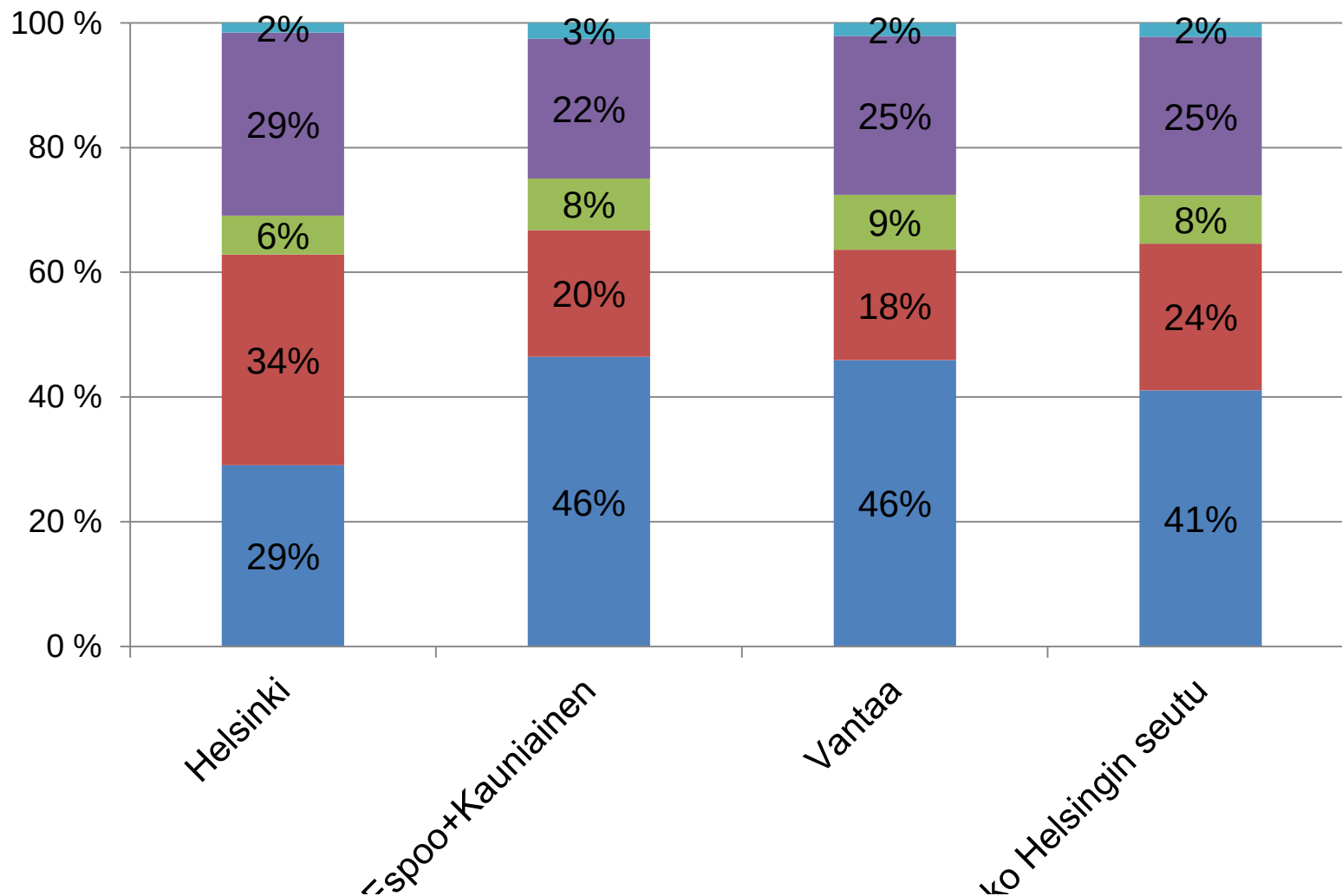
Pääkaupunkiseudun asukkaiden matkat pääkaupunkiseudulla

★ 1966, kävely- ja pyörämatkojen määrä on arvio

● 1988 ja 1995 tutkimusten kävelymatkojen määritelmä poikkesi muina tutkimusvuosina käytetystä määrittelystä

Kulkumuoto-osuudet

Liikenteen vaikutukset

Luonnonvarojen kulutus

- Liikenneväylien ja -välineiden tuotantoon kuluu reilut 20 % luonnonvaroista

Energiankulutus

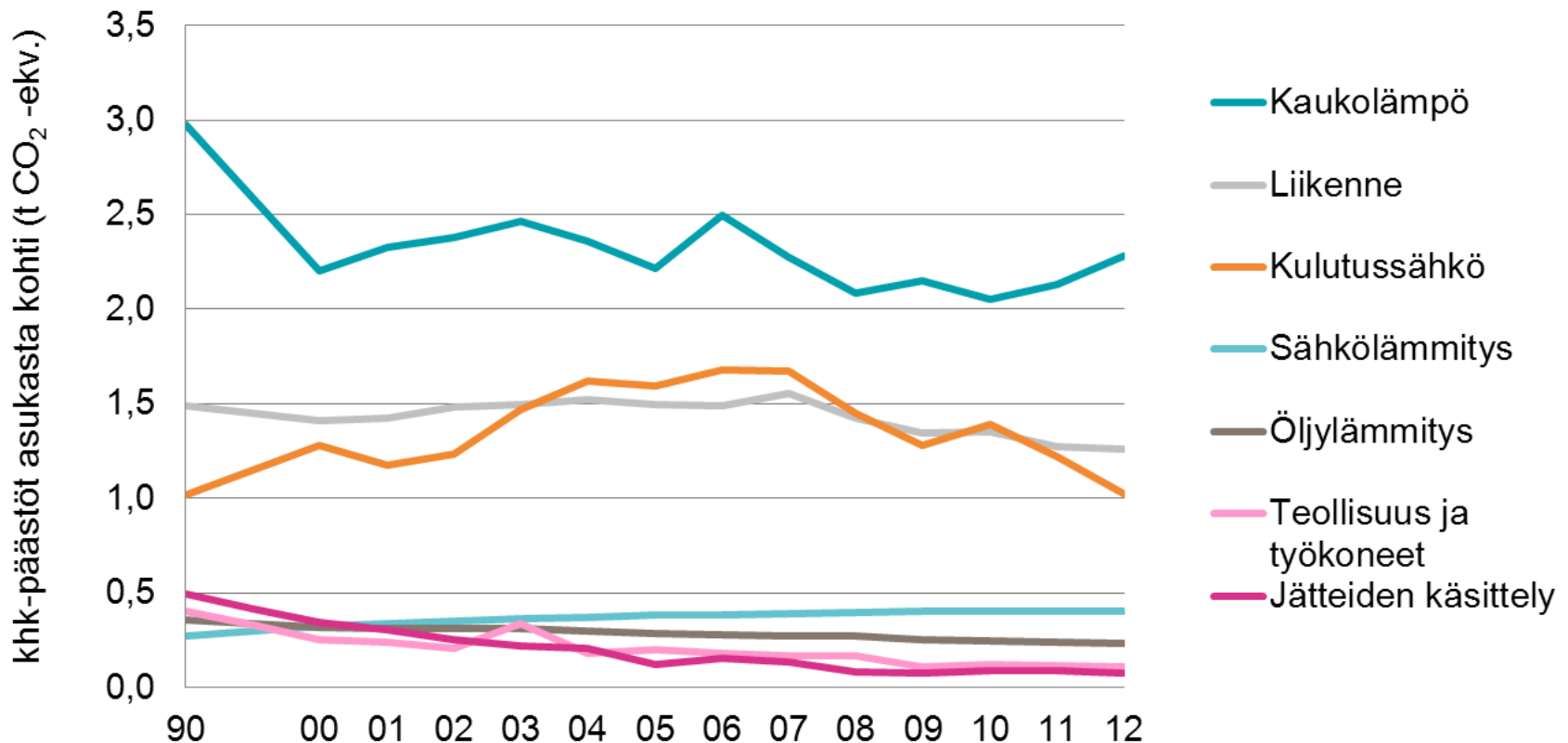
- Liikenteen osuus energiankulutuksesta Suomessa on noin 16 %, josta tieliikenteen osuus on lähes 75 %
- Väylien rakentaminen kuluttaa uusiutumattomia luonnonvaroja
- 1 kWh polttoainetta pääsee junalla 30 km, metrolla 10 km, raitiovaunulla 4 km, bussilla 2–3 km ja henkilöautolla 1 km

Päästöt

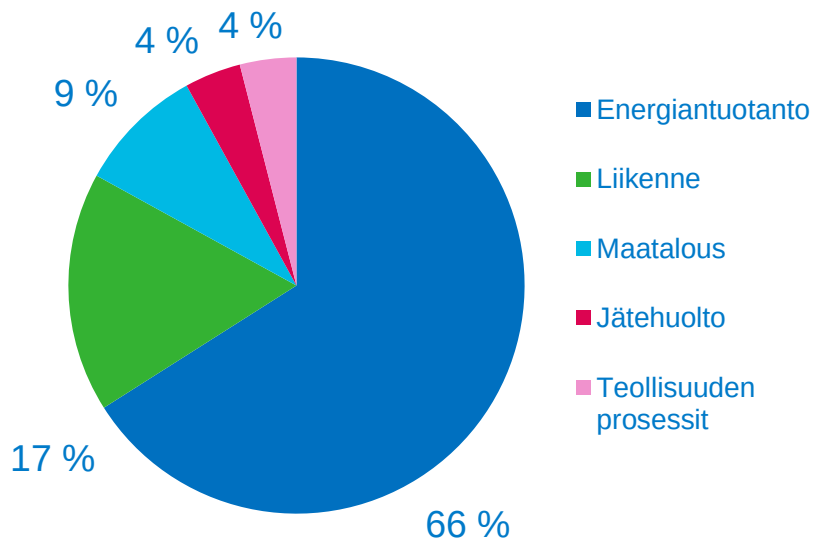
- Hiilidioksidi, typen oksidit, rikkidioksidi, hiukkaset, hiilivedyt, häkä
- Typen oksidit happamoittavat maaperää ja vesistöä, hiilidioksidi vaikuttaa ilmastonmuutokseen, typi-dioksidi ja pienhiukkaset aiheuttavat infektioita, astmaoireita ja hengityselinvaurioita

Liikenne on toiseksi suurin kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttaja

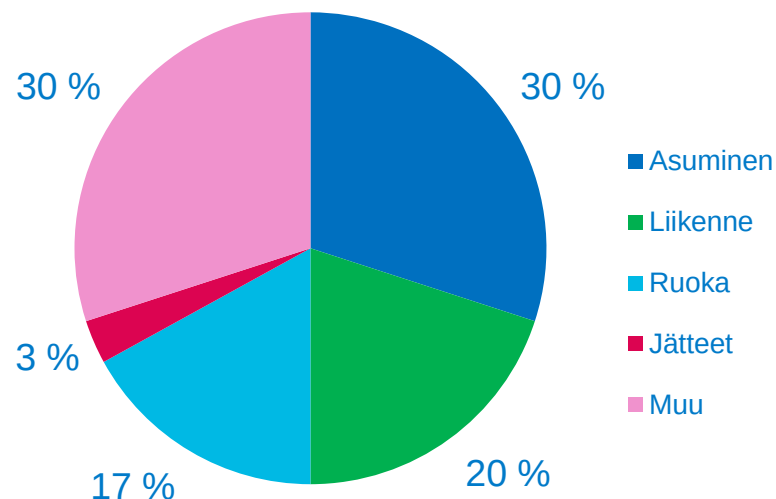

Liikenne on toiseksi suurin kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttaja

Suomen päästölähteet

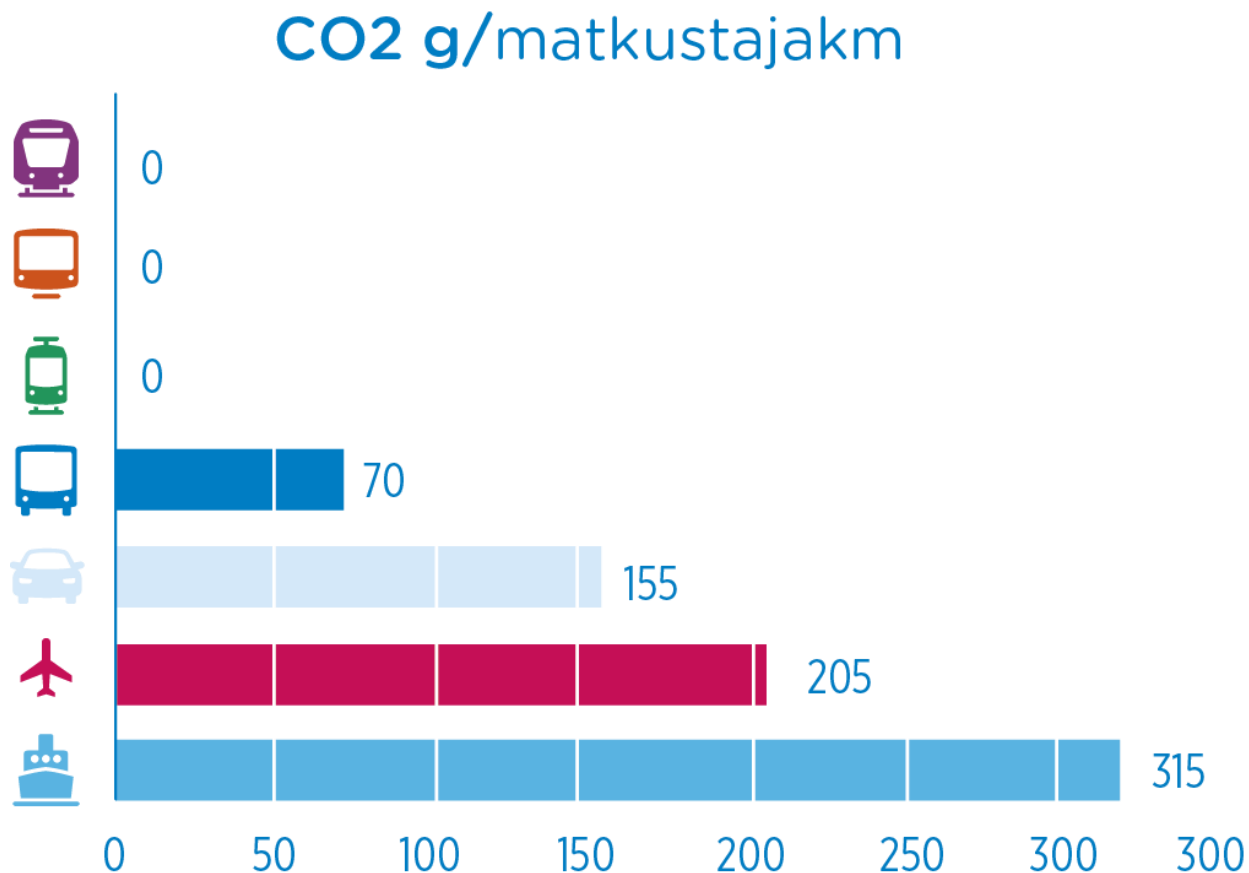

Kotitalouksien päästölähteet

muu = kahvila-, ravintola-, hotelli- ja muut virkistyspalvelut

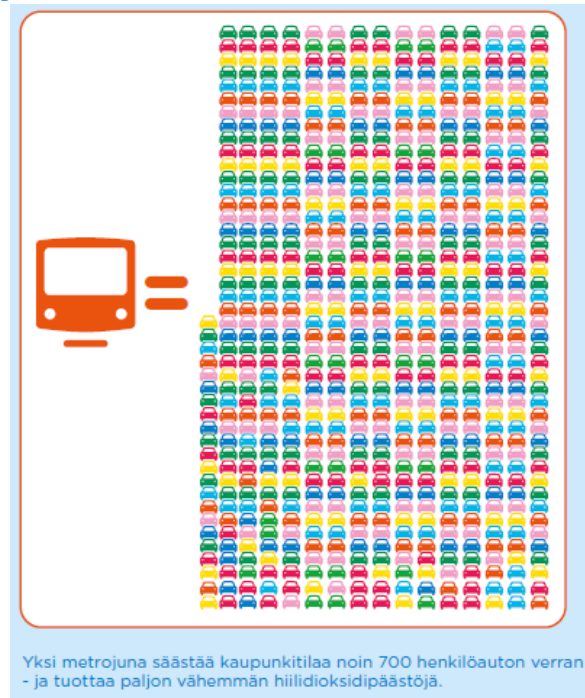
Liikenteen hiilidioksidipäästöt

Luvut sisältävät liikenteessä syntyvät päästöt ja sähköntuotannon päästöt, ei esim. voimalaitosten rakentamisessa syntyneitä päästöjä

Muita liikenteen haittoja

- Liikenneneruuhkat aiheuttavat taloudellisia ja ajallisia menetyksiä ja lisäävät päästöjä
- Liikenne on pahin ympäristömelun lähde
- Tilan tarve: väylät, pysäköintipaikat yms. Ovat pois muusta tilasta (esim. asuminen, virkistys)
- Pysäköintipaikkojen rakentaminen kasvattaa asumisen kustannuksia noin 20 %
- Autoilu vähentää lihasvoimin liikkumista

Muita liikenteen haittoja

Päästöjen terveysvaikutukset

- Päästöt aiheuttavat vuosittain 200–400 ennen aikaista kuolemaa, 30 000 astmaoireiden pahentumista, 30 000–40 000 lasten hengitystieinfektiota

Onnettomuudet

- Liikenneonnettomuudet aiheuttavat vuosittain eniten lasten tapaturmaisia kuolemia
- Moottoriajoneuvoliikenteessä onnettomuusriski on pääkaupunkiseudulla muuta Suomea matalampi, kehyskunnissa korkeampi
- Pyöräilijöiden onnettomuusriski on pienekö*

Terveyttä hyötyliikunnasta

Noin miljoona suomalaista aikuista liikkuu riittämättömästi

(Fogelholm, Miettinen, Paronen 2007)

- Riittämätön säännöllinen liikunta aiheuttaa vuosittain noin 300–400 miljoonan euron kustannukset, joista
 - yli puolet johtuu sairauspoissaoloista ja työn tuottavuuden heikkenemisestä
 - lähes puolet suoraa terveydenhuolto- ja sosiaalimenoja

Hyödynnä työmatkasi: Joukkoliikenteen käyttäjälle kertyy keskimäärin **2 000** askelta päivässä enemmän kuin autoilijalle – kävelijästä tai pyöräilijästä puhumattakaan

Liikenteen ongelmien vähentäminen

Yksityisautoilua voidaan vähentää

- suosimalla joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä
- käyttämällä liityntäpysäköintiä
- valitsemalla asuin- tai toimipaikan sijainti mahdollisimman hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelta
- käyttämällä yhteiskäyttöautopalveluita ja kimppakyytejä
- työnantajat/yritykset voivat ohjata henkilöstönsä ja asiakkaidensa liikkumista kestävien kulkumuotojen käyttöön ja vähentää liikkumisen tarvetta (esim. etätyö, videoneuvottelut)
- tiukentamalla pysäköintipolitiikkaa
- ottamalla käyttöön tiemaksut

Liikenteen ongelmien vähentäminen

Autoilun haittojen vähentäminen

- Taloudellinen ajotapa: säännöllinen huolto, moottorin esilämmitys, moottorijarruttaminen, rengaspaineiden tarkistaminen jne. säästää polttoainetta noin 10 %
- Vähäpäästöisen auton hankinta (hiilidioksidipäästöt alle 110 g/km)
- Matkojen ketjuttaminen: yhdistelemällä erillisiä matkoja ja suunnittelemalla niiden järjestystä voi helposti vähentää ajokilometrejä ja päästöjä – ja samalla aikaa ja rahaa (esim. kaupassakäynti kannattaa yhdistää töistä kotiinpaluumatkalle sen sijaan, että kävisi autolla erikseen kaupassa)
- Ajaminen ruuhka-aikojen ulkopuolella kuluttaa vähemmän energiaa kuin ruuhkissa ajaminen pysähtelyineen ja kiihdytyksineen (< joustavat työajat)

Liikenteen ongelmien vähentäminen

Joukkoliikenteen kilpailukyvyn parantaminen

- Tiivis kaupunkirakenne mahdollistaa hyvän joukkoliikennetarjonnan, jos joukkoliikennesuunnittelu on otettu kaavoituksessa huomioon
- Liikennesuunnittelussa etusija joukkoliikenteelle: joukkoliikennekaistat, liikennevaloetuedet, saavutettavuus, turvalliset ja sujuvat kävelyn ja pyöräilyn reitit
- Tarjonnan parantaminen ruuhka-aikojen ulkopuolella (esim. vapaa-ajan matkat), linjaston kattavuus
- Hinnoittelun läpinäkyvyys: vertailuissa esille kaikki autoiluun liittyvät kustannukset, ei vain polttoainekulut

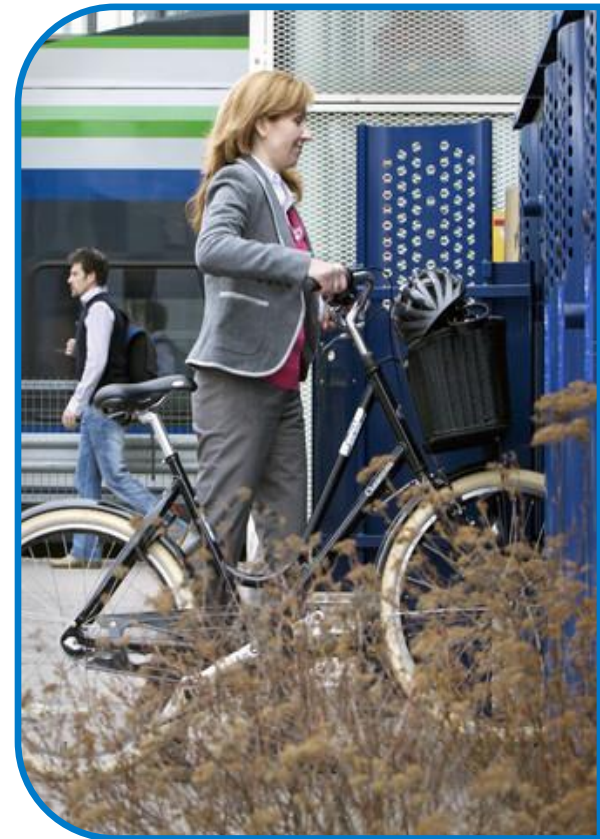

- Hinnoittelun ohjausvaikutus: esim. junaliikenne autoilua halvemmaksi
- Raideliikenneverkon laajentaminen
- Joukkoliikenteen luotettavuuden ja nopeuden parantaminen

Liikenteen ongelmien vähentäminen

Pyöräilyn edellytysten parantaminen

- Pyörävylien parantaminen (turvalliset, sujuvat ja yhtenäiset pyörätiet, selkeät opasteet)
- Turvalliset pyöräpysäköintipaikat, myös liityntäpysäköinti
- Kunnossapito talvellakin
- Työpaikat pyöräilyn kannustajiksi
- Liikennesääntöjen kertausta sekä pyöräilijöille, kävelijöille että autoilijoille
- Markkinointi, kampanjat, kilpailut

Viisaan liikkujan muistilista

1. Suosi pyöräilyä ja kävelyä autoilun sijaan aina kun se on mahdollista
2. Käytä joukkoliikennettä (juna, metro, raitiovaunu, bussi) matkoilla, jotka ovat liian pitkiä kävellen tai pyörällä kuljettaviksi
3. Autoilussa suosi kimpapakyytejä ja yhteiskäyttöautoilua
4. Käytä henkilöautoa vain välttämättömillä matkoilla (muista taloudellinen ajotapa)
5. Vältä lentämistä ja laivalla matkustamista

Hyödyllisiä linkkejä

- www.hsl.fi
- www.reittiopas.fi (joukkoliikenteen reitit ja aikataulut)
- pk.hsl.fi (pyöräilyn ja kävelyn reittiopas)
- www.hsl.fi/kulkutapalaskuri (liikkujatyypikysely)
- www.hsljalki.fi (arkiliikkumisen päästölaskuri)
- <http://www.motiva.fi/liikenne/> (Motivan sivusto, tietoa liikenteestä ja liikkumisesta)
- WWF:n [ilmastolaskuri/liikenne](http://www.wwf.fi/ilmastolaskuri/liikenne)

Pyörällä tai kävellen

Viisas liikkuminen parantaa terveyttä

Jo puoli tuntia reipasta kävelyä tai pyöräilyä päivässä, myös 15 minuutin jaksoissa

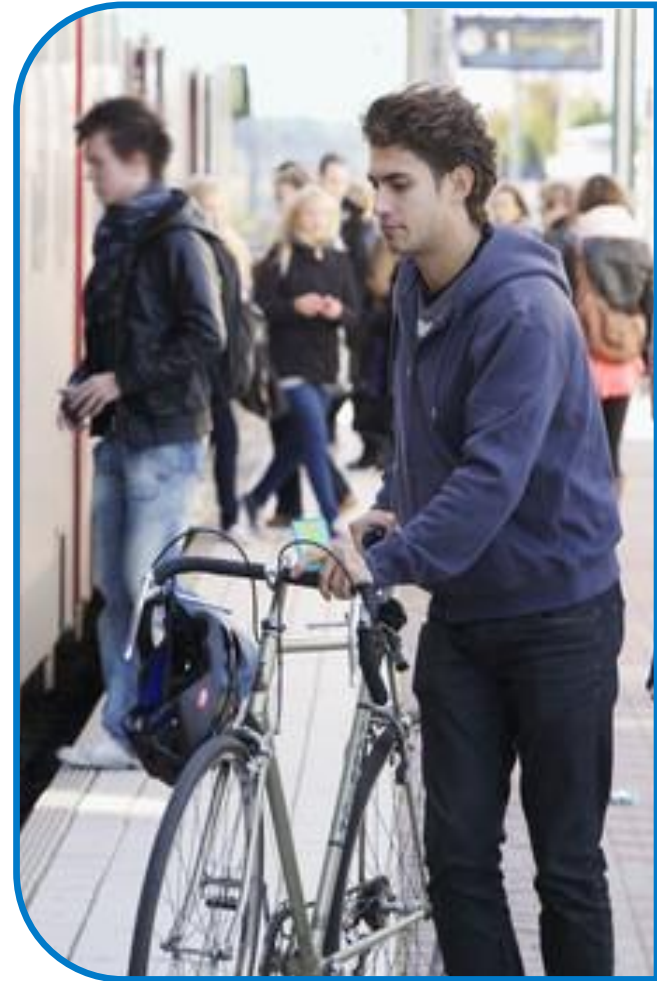
- pienentää sydän- ja verisuonisairauksien, diabeteksen ja korkean verenpaineen riskiä
- auttaa veren rasvakoostumuksen ja painonhallinnassa.

Joukkoliikenteen käyttäjä liikkuu noin 2 000 askelta päivässä enemmän kuin autoilija (hyötyliikuntasuositus on vähintään 10 000 askelta päivässä).

Pyöräily ja joukkoliikenne

- Työmatkan taittaminen polkupyörällä on erinomaista hyötyliikuntaa. Jos koko matka on liian pitkä poljettavaksi, pyörän voi jättää liityntäpyöräpysäköintipaikalle ja jatkaa lopun matkasta joukkoliikenteellä.
Pyöräpysäköintipaikkoja on esim. metro- ja juna-asemilla.
- Polkupyöriä saa kuljettaa HSL-alueen lähijunissa ja metrossa. Metrossa kuljetus on sallittua aina, jos tilaa on, mutta lähijunissa pyörää saa kuljettaa vain ruuhka-aikojen (ma–pe klo 7–9 ja klo 15–18) ulkopuolella, jos junassa on tilaa. Busseissa ja raitiovaunuissa polkupyörien kuljetus on kielletty.

Lisää pyöräilystä

- Pyöräilykuntien verkosto www.poljin.fi (runsaasti tietoa pyöräilystä)
- pk.hsl.fi (pyöräilyn ja kävelyn reittiopas)
- Lisää pyöräilystä [HSL:n nettisivuilla](#)
- Kaupungit edistävät pyöräilyä (esim. [Helsinki](#), [Espoo](#), [Vantaa](#))

Käytä joukkoliikennettä

Edullista

- Auton hankkiminen ja ylläpito maksavat paljon:
 - auton hinnasta, tyypistä ja ajokilometreistä riippuen 350–1 400 euroa kuukaudessa (esim. bensa-auto, ajokilometrejä 20 000 vuodessa, noin 700–800 euroa/kk, lähde Autoliitto)
- Matkakortille ladattu joukkoliikenteen kausilippu, jolla voi matkustaa Helsingin sisäisessä liikenteessä, maksaa noin 50 euroa kuukaudessa, seutuliikenteessä kelpaava lippu noin 100 euroa ja koko HSL-alueella kelpaava noin 140 euroa.

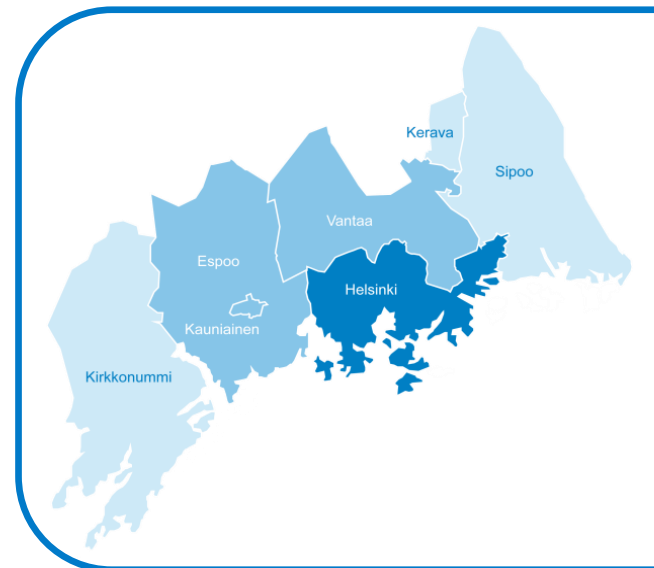
Huoletona

- Käyttämällä joukkoliikennettä säästyt auton huoltamisen ja pysäköinnin vaivalta
- Sinun ei tarvitse myöskään hermoilla ratin takana ruuhkissa eikä keskittyä ajamiseen silloinkin, kun olet väsynyt.
- Joukkoliikenteessä käytetyn ajan voit käyttää esim. lukien tai nukkuen ammattikuljettajan viedessä sinut turvallisesti perille.
- Pidemmät joukkoliikennematkat voi käyttää työnantajan suostumuksella myös töitä tekemällä, jolloin työaika alkaa jo esim. junassa, eikä työpäivästä työmatkoineen tule niin pitkä.

Yhdellä kortilla runsas tarjonta

- HSL-alueen eli Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan, Keravan, Kirkkonummen ja Sipoon joukkoliikenteessä on käytössä yhteinen lippujärjestelmä.
- Matkakortilla voi matkustaa kaikilla joukkoliikennevälineillä kortille ladatun lipputyypin kelpoisuusalueella. Lipputyyppejä löytyy erilaisiin tarpeisiin, lisätietoa saat HSL:n [nettisivuilta](#). (Lippuasioissa palvelevat myös HSL:n palvelupisteet Rautatientorin ja Itäkeskuksen metroasemilla ja Pasilassa sekä kuntien omat [palvelupisteet](#).)
- Tietoa reiteistä ja aikatauluista löydät kätevästi [Reittioppaasta](#). Apua saat myös Asiakaspalvelusta, puh. 09 4766 4000 (ma-pe 7–19, la-su 9–17)

Tietoa joukkoliikenteestä ja liikennejärjestelmästä

- www.hsl.fi
- www.hsl.fi/hlj (Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma)
- www.vr.fi
- www.pllry.fi (Paikallisliikenneliitto)
- www.uitp.org (kansainvälinen joukkoliikennejärjestö, englanniksi)
- www.liikennevirasto.fi (vastaa Suomen tiestöstä, rautateistä ja vesiväylistä, osallistuu liikennejärjestelmän kehittämiseen)
- www.lvm.fi (Liikenne- ja viestintäministeriö)

Autoile fiksusti

Miksi yksityisautoilua kannattaa välttää?

- Auton hankinta, käyttö ja ylläpito maksavat paljon: auton hankinta on huono sijoitus, sillä auton arvo puolittuu noin neljässä vuodessa.
- Auton omistaminen ja käyttö eivät ole vaivatonta: on huolehdittava vakuutuksista, huolloista, renkaiden vaihdoista, tankkauksesta, pysäköinnistä, lumesta ja jäätä puhtaana pitämisestä jne.
- Autoilu vähentää hyötyliikunnan määrää.
- Mitä enemmän autoja liikenteessä on, sitä enemmän lähiympäristöön syntyy ruuhkia, päästöjä ja melua. Lisäksi autot vievät paljon tilaa mm. asumiselta ja viheralueilta.

Taloudellinen ajotapa

- Suunnittele ajosi (matkojen ketjutus, reitin ja ajankohdan valinta)
- Vaihda vähäpäästöiseen autoon (CO₂-päästöluokka alle 110 g/km)
- Huollata auto säännöllisesti
- Esilämmitä moottori kylmällä ilmalla (alle + 5 C°)
- Tarkista rengaspaineet (väärät paineet lisäävät polttoaineen kulutusta, kuluttavat rengasta ja lisäävät onnettomuuden riskiä)
- Älä kuljeta ylimääräisiä kuormia (esim. tarpeetonta suksiboksia tai lunta katolla)
- Vaihda kevyttä kaasua käyttäen ripeästi isommille vaihteille
- Ennakoi ja aja joustavasti, käytä moottorijarrutusta
- Vältä tyhjäkäyntiä

➤ Polttoaineen kulutus vähenee jopa 12 %

Liityntäpysäköinti

- Kätevä tapa yhdistää henkilöauton ja joukkoliikenteen käyttö: jos esim. kodin ja työpaikan väliset joukko-liikenneyhteydet eivät ole toimivat tai niitä ei ole, aja autolla parempien yhteyksien varrelle ja jatka matkaa joukkoliikenteellä.
- Helsingin seudulla on runsaasti liityntäpysäköintipaikkoja, etenkin juna- ja metroradan varrella.
- Tarkista lähin liityntäpysäköintipaikka HSL:n [nettisivulta](#).

Yhteiskäyttöautoilu

- Yksinkertaisimmillaan auton yhteiskäyttö tarkoittaa sitä, että joukko toisistaan riippumattomia ihmisiä käyttää yhtä tai useampaa autoa yhteisten pelisääntöjen ja käyttökorvausten mukaisesti. Tällaisen yhteiskäyttöautopoolin voisi muodostaa periaatteessa mikä tahansa ryhmä, esim. ystäväpiiri, naapurusto, asuntoyhtiö tai työpaikka.
- Jos yksityinen ihminen antaa oman autonsa yhteiskäyttöön, sitä kutsutaan vertaisyhteiskäyttöautoksi. Katso lisää: [Kortteliauto](#)

Kimppakyydit

- Automatkan jakaminen esim. työkaverin kanssa lisää oman auton käytön tehokkuutta ja vähentää päästöjä, jos matka taittuu kahden auton sijasta yhdellä.
- Kimppakyytiringin voi perustaa esim. ystävien, naapurien tai työkavereiden kanssa. Lasten kuljetukset harrastuksiin helpottuvat, kun yhdellä autolla viedään useamman perheen lapset kyytivuoroa vaihdellen.
- Työpaikalle voidaan perustaa oma kimppakyytirinki, joka hyödyttää samalla suunnalla asuvia.
- Kimppakyytejä varten on netissä useampiakin palveluita, esim. www.greenriders.fi

Yhteiskäyttöautoilu

- Yhteiskäyttöautopalveluyritys tarjoaa erilaisia automalleja asiakkaidensa käyttöön läheltä kotia tai työpaikkaa.
- Auton voi varata vaikka vain muutamaksi tunniksi, eikä jokaiselle vuokrauskerralle tehdä erillistä sopimusta.
- Soveltuu hyvin työasiointimatkoille.
- Yhteiskäyttöautopalvelu tulee omaa autoa ja taksinkäyttöä edullisemmaksi, jos ajokilometrejä kertyy alle 10 000 km vuodessa.
- Helsingin seudulla yhteiskäyttöautopalveluita tarjoavat mm. [City Car Club](#), [24Rent](#) ja [EkoRent](#)

24Rent.fi

 CityCarClub.fi

eKORENT

Lisää autoilusta

- www.motiva.fi/liikenne/jarkeva_autoilu
- [Taloudellisen ajon sivusto](#) (Autoliitto)
- [Vanhan auton päästötiedot](#)
(Liikenteen turvallisuusvirasto TraFin palvelu)
- [Autoilun kustannukset](#) (Autoliitto)

Viisas liikkuminen työpaikoilla

Työpaikka hyötyy ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä

- Pysäköintipaikka- ja kilometrikustannukset pienenevät
- Autojen hankinta- ja ylläpitokustannukset pienenevät
- Imago paranee: kun yritys vähentää omalta osaltaan liikenteen aiheuttamia päästöjä ja muita haittoja, se osoittaa olevansa ympäristö- ja yhteiskuntavastuullinen toimija
- Houkuttelevuus työnantajana lisääntyy
- Sijainti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella kasvattaa myös asiakasvirtoja
- Myönteisiä vaikutuksia työntekijöiden terveyteen ja hyvinvointiin

Työpaikan keinovalikoima

- Toimipaikan sijainti ja helppo saavutettavuus kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä
- Työmatkalaskurin käyttö ja -liikkumissuunnitelma
- Runkolukittavat pyörien säilytystilat sateensuojassa lähellä sisäänkäyntiä
- Työmatkaliikkuville suihkut ja vaatteidenvaihtotilat
- Työsuhdematkalippuetu ja lainattava matkakortti työasiointiin
- Kutsuplus-palvelun käyttömahdollisuus työasiamatkoihin
- Joukkoliikenteen aikataulunäyttö aulatiloihin
- Joukkoliikenteen aikatauluikkunat internet- tai intranetsivuille
- Työsuhdepolkupyörät ja lainattavat pyörät työasiamatkoille
- Kestävään liikkumiseen kannustavat kampanjat ja kilpailut
- Kimppakyytipalvelu, yhteiskäyttöautopalvelu, taloudellisen ajotavan koulutus, päästörajat ja auton valinta
- Liikkumistarpeen vähentäminen etäneuvotteluilla ja etätyömahdollisuudella.

HSL tarjoaa neuvoja ja välineitä

Työmatkalaskuri

- kartoitus henkilöstön työmatkaliikkumisesta ja siihen liittyvistä kehittämistoiveista. Toimii työmatkaliikkumissuunnitelman pohjana.

Työpaikka, joka liikuttaa –sertifikaatti

- sertifikaatti kertoo työpaikan sitoumuksesta kestävän työmatkaliikkumisen edistämiseen

Räätälöityä neuvontaa ja tietoa joukkoliikenteestä

- infotilaisuudet henkilöstölle

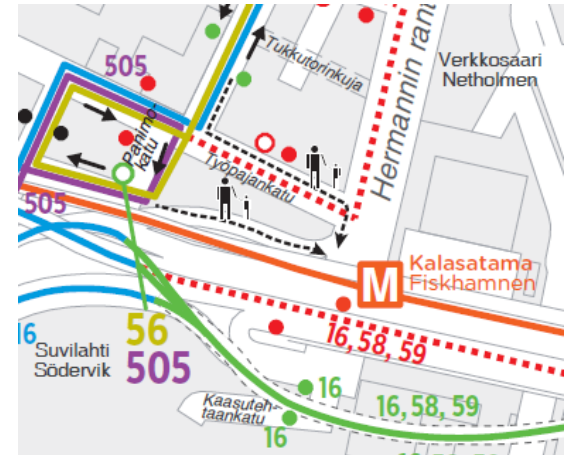
Joukkoliikennesuunnitteluun vaikuttaminen

- toiveet aikataulu-, reitti- tai pysäkkimuutoksista
- osallistuminen joukkoliikennelinjan rahoitukseen

Sijoittumisneuvontaa etsittäessä uutta toimitilaa

- matka-aikakarttasovellus kuvaa joukkoliikenteen matka-ajat käyttäjän määrittelemään osoitteeseen mak.hsl.fi
(räätälöidyt kartat tilattavissa: yrityspalvelut@hsl.fi)

Sähköiset aikataulupalvelut

Työmatkalaskuri

- Helppokäyttöinen, selainpohjainen työkalu työntekijöiden työmatkaliikkumisen nykytilan ja muutospotentialin kartoittamiseen
- Työnantaja saa omat tunnukset kyselyn hallinnointiin ja tulosten tarkasteluun
- Maksuton palvelu HSL-alueen työpaikoille

Työmatkalaskurin hyödyt työnantajalle ja työntekijälle

- mahdollisuus vaikuttaa kustannuksiin, työntekijöiden terveyteen, pienentää hiilijalanjälkeä ja laajentaa ympäristö- ja yhteiskuntavastuuta
- tulosten vertailu muihin samantyyppisiin työpaikkoihin
- konkreettinen tieto helpottaa liikkumisaiheen käsittelyä
- konkreettisia neuvoja ja kannustimia oman työmatkaliikkumisen muuttamiseksi kestävämmäksi
 - terveysvaikutukset
 - kustannussäästöt
 - päästösäästöt
- palautetta omasta liikkumisesta, muutosseuranta
- mahdollisuus tulosten jakamiseen (esim. FB, Twitter)

Työpaikka, joka liikuttaa

HSL:n sertifikaatin myöntämisen perusteet:

- Työpaikalla on kartoitettu työntekijöiden liikkumista sekä siihen liittyviä toiveita, esimerkiksi HSL:n Työmatkalaskurilla tai muulla tavoin
- Työpaikalla on asiakkuussuhde HSL:ään (HSL:n neuvontakäynti, henkilöstöinfo, työsuhdematkalippu, aulanäyttö tms.).
- Työpaikalla on sitouduttu edistämään viisasta liikkumista työmatkoilla ja työasiamatkoilla.

Lisäksi työpaikka saa:

- oikeuden käyttää viisaan liikkumisen työpaikka -merkkiä omassa viestinnässään
- nimensä HSL:n nettisivuille koottuun listaan
- neuvontaa sähköpostitse tai puhelimitse
- HSL:n digitaaliset sidosryhmä- ja yritys uutiskirjeet (muiden esimerkit)

Uusi kysely ja liikkumissuunnitelman päivitys tulee tehdä 1–3 vuoden kuluttua.

Liikkumissuunnitelman laadintapalvelua tarjoavat:

- Linea Konsultit Oy, Atte Mantila, 0400 858170, atte.mantila@linea.fi
- Mobinet Oy, Ville Voltti, 040 5134045, ville.voltti@mobinet.fi
- Ramboll Finland Oy, Erica Roselius, 040 736 9950, erica.roselius@ramboll.fi
- Sito Oy, Virpi Ansio, 040 7617574, virpi.ansio@sito.fi
- Sweco, Veera Lehto, 040 6671008, veera.lehto@sweco.fi
- Trafix Oy, Leena Gruzdaitis, 040 778 6714, leena.gruzdaitis@trafix.fi
- Valpastin Oy, Mari Pääatalo, 040 720 2872, mari.paatalo@valpastin.fi
- WSP Group Oy, Riikka Kallio, 040 8612191, riikka.kallio@wspgroup.fi

Työpaikoille sopivia lipputuotteita

- Työsuhdematkalippu
- Haltijakohtaiset matkakortit työasioille
- Kertakortit (esim. vieraille)
- Kongressi- ja suur tapahtumaliput
- *HSL:n työsuhdelippua hyödyntää jo yli 1 500 työnantajaa ja yli 70 000 joukkoliikenteen matkustajaa.*

Työsuhdematkalippu

- Työsuhdematkalipulla kannustat joukkoliikenteen käyttöön ja viestit yrityksesi yhteiskuntavastuusta ja ympäristöarvoista.
- Työsuhdematkalippu on houkutteleva etu rekrytointiin ja työsuhteen ylläpitoon.
- Työnantaja maksaa työsuhdematkalipun kokonaan tai osittain työntekijän puolesta.
- Valtakunnallinen: työsuhdematkalippuetua tarjoavat HSL:n lisäksi esimerkiksi [VR](#) ja [Matkahuolto](#)

	Työnantaja	Työntekijä
1–300 e	Ei palkan sivukuluja. Kulujen vähennys verotuksessa	Veroton etu
301–750 e	Palkan sivukulut. Kulujen vähennys verotuksessa	Vero oman veroprosentin mukaan
751–3 400 e	Ei palkan sivukuluja. Kulujen vähennys verotuksessa	Veroton etu

Työmatkaseteli

- 10 euron arvoisia työmatkaseteleitä
- Työntekijä voi käyttää seteleitä joko kauden tai arvon lataamiseen henkilökohtaiselle matkakortilleen
- Työmatkaseteleitä voivat käyttää kaikki asiakasryhmät
- Kelpaavat maksuvälineeksi matkakortin palvelupisteissä sekä R-kioskeilla, Stockmann-tavarataloissa, Citymarketeissa, VR:n lipunmyyntipisteissä sekä muutamissa yksittäisissä lipunmyyntipisteissä
- www.hsl.fi/työmatkaseteli
- [tilauslomake](#) (nettilomake)
- Lisäksi [määräaikainen työsuhdematkalippu](#)

Sähköinen työmatkaseteli

- Helppo ja nopea käyttöönotto, helppo hallinnoida
- Käytön reaaliaikainen seuranta (työnantaja ja työntekijä)
- Samalla sovelluksella kaikki palvelut (lounas, liikunta, kulttuuri ja työmatka)

TyömatkaPassi (ePassi/EventBrokers)

Työntekijä

- voi tarkistaa omat tietonsa ePassin nettisivulta omilla tunnuksillaan
- voi ladata R-kioskeilla ja HSL:n palvelupisteissä matkakortilleen joko kautta tai arvoa

tunnisteena matkapuhelinnumero

www.epassi.fi

Eazybreak

Työntekijä

- klikkaamalla linkkiä aktivoi palvelun käyttöönsä (oma tili)
- voi ladata R-kioskeilla ja HSL:n palvelupisteissä matkakortilleen joko kautta tai arvoa
- tunnisteena tekstiviesti, jossa tarkistekoodi

www.eazybreak.com

Käyttäjätutkimus 2013

- Työnantajat ovat tyytyväisiä: **77 %** antoi vähintään hyvän arvosanan (8: 24 %, 9: 43 %, 10: 10 %)
- 81 % ilmoitti, että työsuhdematkalippuedun ottaminen ei vähennä muiden etujen saamista
- Etu 120–300 € vuodessa, lasketaan pääosin palkan päälle
- 81 % oli tehnyt muita toimenpiteitä:
 - ✓ *Lainattavat matkakortit työasiointiin 43 %*
 - ✓ *Kestävään liikkumiseen kannustavaa kampanjointia 33 %*
 - ✓ *Työasointipyörät 24%*
 - ✓ *Pysäköintipaikkojen maksullisuus 24 %*
 - ✓ *Joukkoliikennetietoa aulanäytöllä, intrassa tai henkilöstöinfossa 19 %*
 - ✓ *Taloudellisen ajotavan koulutus 5 %*

Työsuhdematkalippu koetaan nykyaikaiseksi sekä osaksi yritysvastuuta

Haltijakohtainen matkakortti työasiointiin

- Haltijakohtainen matkakortti sopii yhteiskäyttöön työpaikoille. Sitä voi käyttää kuka tahansa samaan asiakasryhmään kuuluva, jonka hallussa kortti on.
- Sujuvoittaa työasiointimatkustamista ja vähentää matkalaskujen laatimiseen käytettävää aikaa.
- Kortin käyttötiedot ovat saatavilla edellisen 6 kk:n ajalta HSL:n palvelupisteistä tai sähköpostitse.
- Kun kortti ostetaan HSL:n palvelupisteestä, kortille voidaan tallentaa yrityksen Y-tunnus. Kortin personointi mahdollistaa arvon tai kauden siirron uudelle kortille, jos matkakortti katoaa.
- Korttimaksu on 5 euroa.

Sähköiset palvelut

- Lähimpien pysäkkien aikataulut aulanäyttöön tai aikataulunäkymänä intraan tai nettisivulle
- Reittioppaan hakuikkuna nettisivulle tai intraan

Reittiopas ↗

☒ Joukkoliikenne
☐ Pyöräily ja kävely

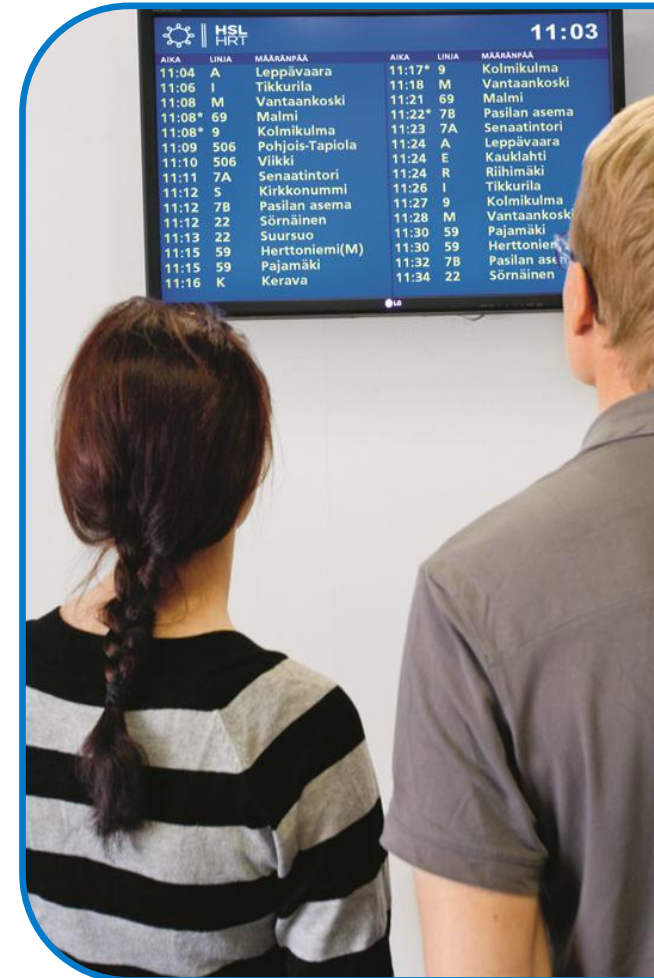
☒ Lähtö klo
☐ Perillä klo

Hae reitti

Omat lähdöt Pasilasta

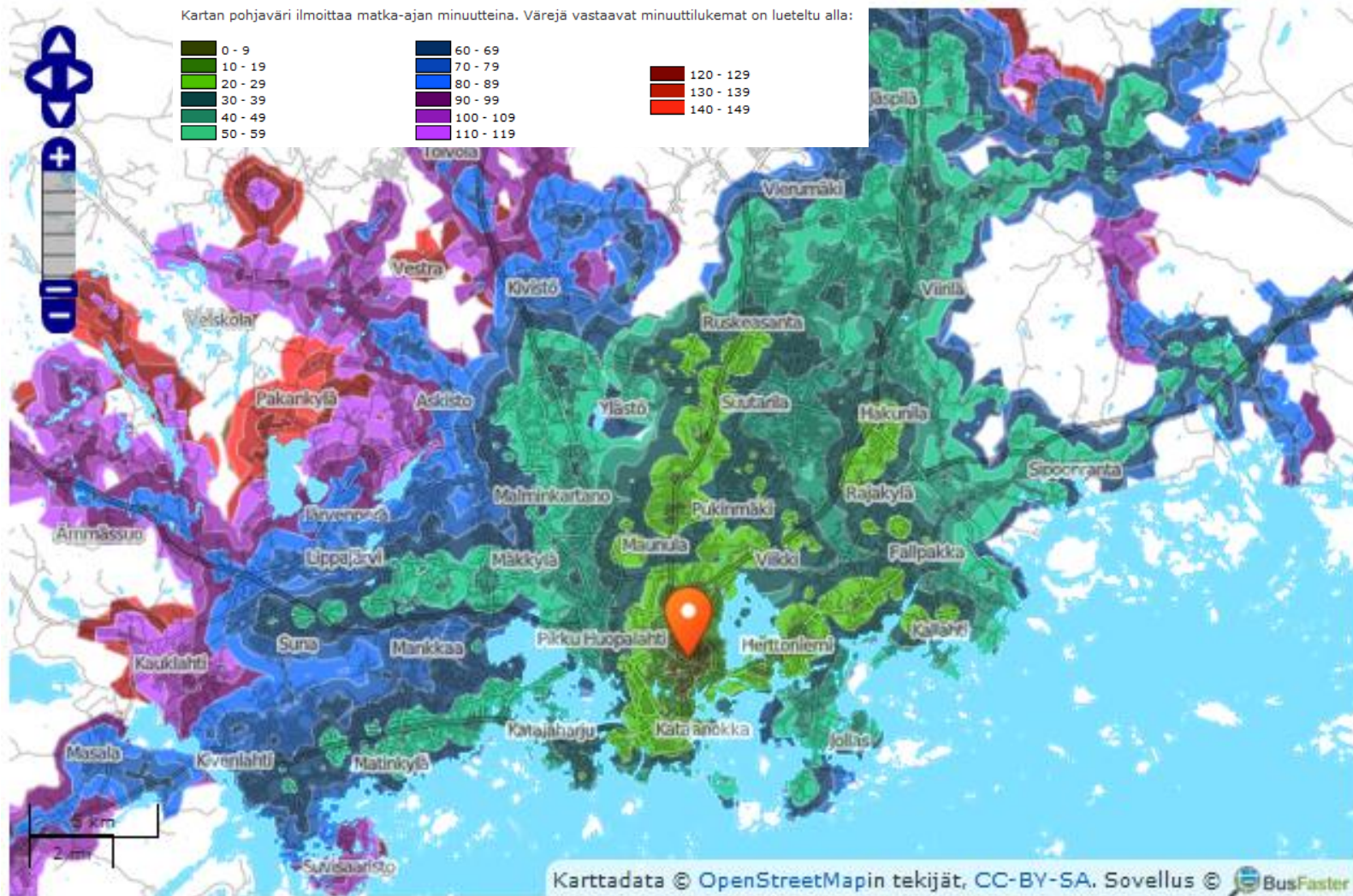
Aika	L	Määränpää	P
15:03	59	Herttoniemi(M)	0662
15:03	22	Sörnäinen	0662
15:04	506	Pohjois-Tapiola	2101
15:04	504	Kivenlahti	2166
15:05	59	Pajamäki	0663
15:07	506	Viikki	2181
15:08	69	Malmi	2181
15:11	22	Suursuo	0663
15:13	59	Pajamäki	0663
15:14	59	Herttoniemi(M)	0662

Matka-aikakartta

<http://mak.hsl.fi>

Karttadata © OpenStreetMapin tekijät, CC-BY-SA. Sovellus © BusFaster

Lisätietoja työpaikoille

- www.hsl.fi/tyonantajille tai yrityspalvelut@hsl.fi
- www.hsl.fi/tyomatkalaskuri
- www.greenoffice.fi (toimistoille tarkoitettu ympäristöohjelma)
- www.ilmastolaskuri.fi (päästölaskuri)
- www.ekokompassi.fi (pk-yrityksille soveltuva kevennetty ympäristöjärjestelmä)
- [ISO 14001](#) -ympäristöjärjestelmä
- [EMAS](#)-ympäristöjärjestelmä
- Muita ympäristöjärjestelmiä: [Leed](#), [Promise](#), [Breeam](#)

Viisas liikkuminen

– Mitä liikkumisen ohjaus on?

Mitä liikkumisen ohjaus on?

- Ihmisten kulkutapavalintoihin vaikuttamista tiedollisen ohjauksen, kuten tiedottamisen ja markkinoinnin, avulla.
- Kestävien kulkumuotojen houkuttelevuuden lisäämistä.
- Tavoitteena on vähentää yksityisautoilua ja sitä kautta pienentää päästöjen ja ruuhkien määrää sekä sujuvoittaa liikennettä.
- Ihmisten liikkumisvalintoihin pyritään vaikuttamaan niin, että
 - matkustustarve pieneneisi
 - liikkuminen olisi entistä viisaampaa eli kuljettaisiin yksityisauton sijasta enemmän joukkoliikenteellä, pyörällä, kävellen ja muilla kestävillä kulkumuodoilla, kuten yhteiskäyttöautoilla ja kimppakyydeillä.

Liikkumisen ohjaus =

- Kestävän/viisaan liikkumisen edistämistä
 - neuvonnalla
 - markkinoinnilla
 - liikkumisen suunnittelulla
 - kestävän liikkumisen palveluiden koordinoinnilla ja kehittämisellä

► Yksityisautoilua voidaan vähentää 10–30 %.

Teemme lähes 1 000
liikkumisvalintaa vuodessa!

Viisas liikkuminen =

- Terveellinen
- Taloudellinen
- Turvallinen
- Ympäristöystävällinen

joukkoliikenne

pyöräily

liityntäpysäköinti

kävely

kimppakyyti

yhteiskäyttöautoilu

taloudellinen ajotapa

Liikkumisen ohjauksen visio

Liikkumisen ohjaus edistää kestäväää liikkumista kannustamalla järkeviin liikkumisvalintoihin. Yhä useampi valitsee Helsingin seudulla liikkuessaan kulkutavakseen muun kuin henkilöauton, koska autoton liikkuminen on taloudellista, terveellistä, turvallista, ympäristöystävällistä ja helppoa.

HLJ tekee seudulle hyvää

Joukkoliikennettä
käytetään enemmän:
sen osuus moottori-
ajoneuvoilla tehdyistä
matkoista nousee

16 %.

Seudun
saavutettavuus
paranee
merkittävästi.

Joukko-
liikenne
voidaan järjestää
matkaa kohti
aiempaa
edullisemmin.

Tieliikenteessä
pääväylien
kapasiteetti on lähes
täydessä käytössä
mutta sitä ei
juurikaan ylitetä.

Yhä useampi valitsee
joukkoliikenteen,
pyöräilyn ja
kävelyn.

HLJ 2015 -linjaukset

Vahvistetaan liikennejärjestelmän rahoituspohjaa

Valtion ja kuntien
vahva panos säilyy

Mahdolliset ajoneuvoliikenteen
hinnoittelun tuotot seudun
liikennejärjestelmään

Yhteinen vastuunkanto

Nostetaan kestävien kulkutapojen palvelutasoa

- Raide- ja bussiliikenteen runkoverkko
- Täydentävä liityntäliikenne
- Solmupisteet ja kävely-ympäristöt
- Seudullinen pääpyöräilyverkko
- Liityntäpysäköinnin vastuunjako

Hyödynnetään informaatio- ja ohjauskeinoja tehokkaasti

- Ajoneuvoliikenteen hinnoittelu
- Häiriönhallinta ja informaatio
- Seudullinen pysäköintipolitiikka
- Liikkumisen ohjaus

Huolehditaan logistiikan tarpeista sekä tieliikenteen toimivuudesta

- Logistiikan yhteydet ja valtakunnallisten pääväylien palvelutaso
- Tavaraliikenteen palvelualueet
- Tie- ja katuverkon toimivuus

Saavutetaan tulokset tehokkailla toimintatavoilla

Pitkäjänteinen
KUHA-rahoitus

Yhtenäinen
joukkoliikennealue

Resurssitehokkaat
toimintamallit

Liikkumisen ohjauksen vastuutahot

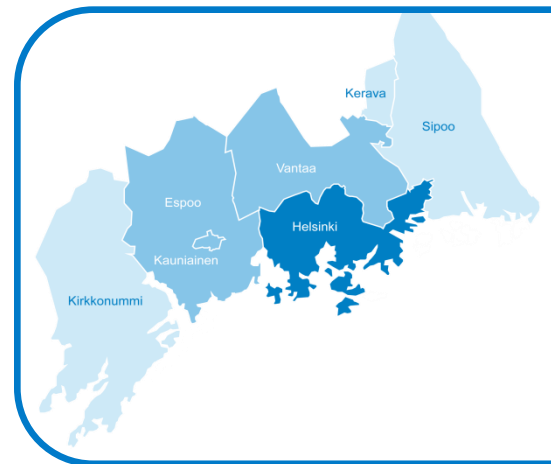
- HSL on seudullinen liikkumisen ohjauksen toimija: sen kohdealueena on ensisijaisesti HSL-alue, huomioiden HLJ (Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma) ja koko työssäkäyntialue
- Valtakunnallisella tasolla LVM (Liikenne- ja viestintäministeriö) vastaa liikkumisen ohjauksen strategisesta ohjauksesta ja Liikennevirasto käytännön toimenpiteistä. Motiva Oy toimii liikkumisen ohjauksen valtakunnallisena koordinaattorina Liikenneviraston tilauksesta.

→ Yhteyshenkilöt:

- Saara Jääskeläinen, LVM
- Tytti Viinikainen, Liikennevirasto
- Sara Lukkarinen, Motiva

Mitä HSL tekee?

- Vastaa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta (HLJ)
- Suunnittelee ja järjestää toimialueensa joukkoliikenteen ja edistää sen toimintaedellytyksiä
- Hankkii bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut
- Hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä joukkoliikenteen taksat
- Vastaa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta
- Järjestää lippujen myynnin ja vastaa matkalippujen tarkastuksesta

Yhteyshenkilöitä HSL:ssä

- Liikkumisen ohjaus, koordinointi
Tarja Jääskeläinen, 09 4766 4341
- Työnantajayhteistyö
Anna Ruskovaara, 09 4766 4372
- Lapset ja nuoret
Mirva Ilmoniemi, 09 4766 4339
- Asiakaspalvelut
Eija Jalo, 09 4766 4001
- Sähköiset palvelut
Kerkko Vanhanen, 09 4766 4379
- Kutsuplus
Leena Rautanen-Saari, 09 4766 4317
- Viestintä- ja markkinointipalvelut
Mari Flink, 09 4766 4310
- Joukkoliikenteen luotettavuuden kehittäminen
Marko Suni, 09 4766 4240
- Joukkoliikennelinjastot, infra ja maankäyttö
Arto Siitonen, 09 4766 4374
- Joukkoliikenneinfran hoito
Ville Uusi-Rauva, 09 4766 4418
- Liikkumisen ohjaus liikennejärjestelmätasolla
Sini Puntanen, 09 4766 4260
Johanna Vilkuna 09 4766 4267

Liikenteen vastuutahoja Helsingin seudulla

- Pysäkit: HKL (raitiovaunu), Rakennusvirasto (bussi)
- Asemat: HKL (metro), Liikennevirasto (juna)
- Kadut: Kaupunkisuunnitteluvirasto (suunnittelu), Rakennusvirasto (ylläpito)
- Liikennesuunnittelu: Kaupunkisuunnitteluvirasto
- Joukkoliikennesuunnittelu ja -palvelut: HSL
- Junaliikenne: VR